

Jaarverslag Albeda Leerstoel 2013

Prof. Mr. R. Bekker
Prof. Mr. B. Barentsen

Leiden, juni 2014

Verslag Prof. mr. B. Barentsen

Per 1 maart 2012 ben ik naast R. Bekker benoemd op de Albeda Leerstoel. Dat eerste jaar stond voor mij in het teken van mijn oratie (zie hierna), het verkennen van de mogelijkheden tot samenwerking met de andere leerstoelhouders en het CAOP. Het was in zekere zin een 'kennismakingsjaar'. Ik had de verwachting met het thema 'werkgerelateerde schade voor werkenden in de publieke sector' een onderwerp bij de kop te hebben dat verdere bestudering en discussie verdient. Los van de exacte problematiek is het thema een mooi voertuig om de verhouding tussen privaat en publiek en de aparte status van ambtenaren mee aan de orde te stellen. Datzelfde geldt overigens ook voor de positie van de zieke en reïntegrerende ambtenaar, die dit jaar niet zo zeer in mijn onderzoek maar wel in mijn onderwijs een belangrijke rol speelden.

In 2013 stonden de thema's werkgerelateerde schade en de positie van de arbeidsongeschikte ambtenaar centraal in onderwijs, expertbijeenkomsten en onderzoek. Op de achtergrond speelde de normalisatiediscussie/-problematiek. Deze blijkt in 2014 wederom hoog op de agenda te staan. Dit 'dossier' zal meer mijn aandacht krijgen dan in de voorgaande jaren.

Sociale media

Om de belangstelling voor arbeidsverhoudingen bij de overheid (en de studie daarvan) te vergroten ben ik actief geworden op Twitter. Uiteraard leent dit medium zich matig voor beschouwingen en nuances, maar het is wel geschikt om de aandacht te vestigen op publicaties, activiteiten en ontwikkelingen in de praktijk. Via @BarendBarentsen probeer ik deel te nemen aan het debat over sociaal recht en arbeidsverhoudingen in den brede en ook over de arbeidsverhoudingen bij de overheid. Begin 2014 telde dit account bijna 400 directe volgers. Het bereik is feitelijk groter (re-tweeten, koppeling aan andere sociale media zoals linked-in).

In het verlengde van dit sociale media gebruik ligt het bijdragen aan de website van de leerstoelen. In 2012 is afgesproken dat de kennisplatformfunctie van de leerstoelen beter tot uitdrukking komt en dat er meer aansluiting op de actualiteit komt. In dat kader heb ik verschillende columns geschreven voor de site.

Buiten de verslagperiode maar toch goed om te vermelden is dat ik inmiddels op een eigen site (<http://www.wezengaatvoorschijn.nl>) wekelijks arbeidsrechtelijke onderwerpen bespreek. Daarop wordt ook aan werken(den) in de publieke sector aandacht besteed.

Kennisplatform (bijeenkomsten)

Deze bijeenkomsten werden gezamenlijk met het CAOP en/of andere leerstoelhouders georganiseerd.

Inleiding/lezing verzorgd bij:

- Brainstormbijeenkomst 26 maart 2013: Arbeidsvoorwaarden in de publieke sector onder Rutte-II (Ambtelijke status en Wet Normering Topinkomens), samen met prof.mr. A. de Becker (Ien Dales Leerstoel)
- Themabijeenkomst 'De arbeidsongeschikte werknemer', 4 juni 2013
- Speaking truth to power (afscheidssymposium Hans Borstlap), 27 juni 2013
- De prijs van geweld, Expertisecentrum Veilige Publieke Taak 3 juli 2013

Op het jaarcongres van de Leerstoelen "Na een jaar Rutte-II" op 10 december 2013 was ik lid van een van de discussiepanels. Het jaarcongres stond daarnaast mede in het teken van het verschijnen van de "Staat van de ambtelijke dienst".

Verder nam ik deel aan de door collega Nieuwenkamp belegde expertmeeting op 28 maart 2013 over social media gebruik.

'Externe' voordrachten e.d.

- Panellid bijeenkomst 'In debat over de Wet normering topinkomens' Teekens Karstens Advocaten, Leiden, 4 april 2013
- Voordracht over de (aanvullende) sociale zekerheid van ambtenaren op het jubileumsymposium 'De ambtenaar van de toekomst, de toekomst van de ambtenaar' CAPRA advocaten, Utrecht 31 oktober 2013

Daarnaast was ik aanwezig op bijeenkomsten van de Vereniging Ambtenaar en recht. Ik ben lid van het comité van aanbeveling. De voorjaarsbijeenkomst (12 maart 2013) betrof reorganisaties en medezeggenschap, de najaarsbijeenkomst (12 november 2013) betrof grondrechten.

Publicaties

NB: Een deel van deze publicaties betreft niet of niet specifiek arbeidsverhoudingen bij de overheid/ambtenarenrecht. Veelal wordt daarin wel aandacht besteed aan werken(den) bij de overheid.

(Delen van) boeken/artikelen

- 'Handhaving in de sociale zekerheid', in: F.C.M.A. Michiels, *Handhaving*, Deventer: Kluwer 2013 (met G.J.J. Heerma van Voss & K.P. Goudswaard)
- 'Verbod van slavernij en dwangarbeid en het recht van vrije arbeidskeuze', 'Recht op collectieve actie' en 'Het recht op bijstand en sociale zekerheid' in: J.H. Gerards (red.), *Grondrechten. De nationale, Europese en internationale dimensie*. Nijmegen: Ars Aequi Libri 2013.
- Ingezeteneis = onderscheid naar etniciteit. Annotatie Oordelen 2012-47 en 2012-129 Commissie Gelijke Behandeling. In: R.Holtmaat (Red.) *Gelijke Behandeling 2012. Kronieken en annotaties*. Oisterwijk: Wolf Legal Publishers 2013, p. 239-252.

- Commentaar art. 3-42 WW. In: R.M. Beltzer e.a., *Sdu Commentaar Arbeidsrecht artikelsgewijs*. Den Haag: Sdu 2013.
- Collectieve afspraken in gespannen verhoudingen. In: *De staat van de ambtelijke dienst*. Den Haag: CAOP 2013, p. 178-181.
- De ambtelijke rechtspositie: normaliseren of gelijk oversteken?. In: *De staat van de ambtelijke dienst*. Den Haag: CAOP 2013, p. 222-227.
- Ontslagvergoedingen in het nieuwe ontslagrecht, Tijdschrift Recht en Arbeid 2013/23
- Kroniek van het sociaal recht. NJB 2013, p. 2431-2443 (met S.F. Sagel).
- AWBZ: meebetalen of potverteren?, WPNR: Weekblad voor privaatrecht, notariaat en registratie 144(6987), p. 699-701.

Columns

- Ouder worden komt dagelijks voor, Tijdschrift voor Recht en Arbeid 2013/1
- Mosterd na de maaltijd, Zeggenschap 2013/1, p. 40.
- Symbolisch sociaal akkoord, Zeggenschap 2013/2, p. 40.
- Matiging topinkomens, Zeggenschap 2013/3, p. 33.
- Staatspoetsbedrijf, Zeggenschap 2013/4, p. 31

Annotaties

- Kantonrechter Utrecht 3 oktober 2012, USZ 2013/2
- Hoge Raad 7 december 2012, JAR 2013/16
- Rechtbank Utrecht 14 december 2012, JAR 2013/87
- Voorzieningenrechter Rechtbank Amsterdam 18 september 2013, JAR 2013/260

Blogs

- The value(s) of labour law. Leiden Law Blog 5 februari 2013
- Curing the Dutch disease. Leiden Law Blog 5 maart 2013
- Payrolling: having your cake and eating it too? Leiden Law Blog 11 juni 2013
- Code Orange: Krysztof ante portas! Leiden Law Blog 20 augustus 2013
- Enough is enough. Leiden Law Blog 20 december 2013
- Aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden bij de overheid. CAOP leerstoelencolumn 13 januari 2013
- Pyrrhus en payrolling. Column website leerstoelen 15 april 2013

Redacties

Uitspraken sociale zekerheid (USZ, Sdu).

Tijdschrift recht en arbeid (TRA, Kluwer).

Nederlandse documentatie sociale zekerheid (NDSZ, Sdu).

Onderwijs

Als medewerker van de Leidse afdeling sociaal recht heb ik in 2012 veel onderwijs verzorgd, maar dat valt grotendeels buiten de leeropdracht van de Albeda Leerstoel. Wel komt ook in dit 'overige' onderwijs de juridische positie van werkenden in de publieke sector aan de orde, alleen staat die niet centraal.

Wat onderwijs m.b.t. arbeidsverhoudingen in de publieke sector betreft verdient, naast het onderwijs in het keuzevak Arbeidsverhoudingen bij de overheid (zie hierna) en begeleiding van masterscripties, het volgende onderwijs vermelding:

- PAO-cursus 'De arbeidsongeschikte ambtenaar' (Onderdeel Basis cursus Ambtenarenrecht, Juridisch PAO Universiteit Leiden).
- Organisatie PAO-cursus 'Actualiteiten ambtenarenrecht' + doceren onderdeel 'Triple A (ambtelijke status, aanstelling, arbeidsongeschiktheid) Juridisch PAO Universiteit Leiden.
- Verplichtingen en ontslag van de arbeidsongeschikte ambtenaar, Lex Lumen (oktober 2013)
- WW-aanspraken ambtenaren na reorganisatie Lex Lumen (oktober 2013)
- Re-integratieverplichtingen en loonsanctie, Studiedag WIA (Gezond in bedrijf, voorjaar en najaar 2013).

Gezamenlijk onderwijs met prof. R. Bekker

Keuzevak Arbeidsverhoudingen bij de overheid

In het curriculum aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid aan de Universiteit van Leiden is als keuzevak een vak opgenomen onder de titel 'Arbeidsverhoudingen bij de overheid'. Dit keuzevak staat open voor bachelorstudenten in het 2^e of 3^e jaar. De meeste studenten zijn afkomstig uit de juridische faculteit; de niet-rechtenstudenten zijn voornamelijk bestuurskundestudenten. In 2013 namen uitsluitend rechtenstudenten deel.

In een reeks van tien colleges wordt in het vak ingegaan op uiteenlopende onderwerpen die te maken hebben met de arbeidsverhoudingen bij de overheid. Onder meer komen aan de orde: de ambtelijke status, het sectorenmodel en het cao-overleg bij de overheid, de medezeggenschap bij de overheid, ontslagrecht, de individuele rechtsbescherming, (aanvullende) sociale zekerheid, de verhoudingen tussen politiek en ambtenaren, integriteit en vrijheid van meningsuiting.

Dit keuzevak wordt door Barend Barentsen gecoördineerd en beide hoogleraren verzorgen de colleges. Gastcolleges werden verzorgd door oud-Albedahoogleraar Sprengers (medezeggenschap) en mevr. mr. dr. Lydia Schut van het ministerie van BZK (klokkenluiden).

Het aantal studenten bedroeg 25. We hebben een goede positie om een verbinding te maken tussen recht en (bestuurlijke) werkelijkheid. In de colleges werd daarom ook veel aandacht besteed aan de actualiteit. De Albeda Leerstoel biedt aanvulling op het juridisch curriculum, juist dankzij de blik over de grens van het strikt juridische. Uit de reacties van de studenten, die dus juist in 2013 allen juristen in de dop waren, bleek dat een groot deel van hen dit als leuk en leerzaam heeft ervaren.

'Albeda-bijeenkomst' 31 oktober 2013

Kim Putters, directeur van het SCP, verzorgde op 31 oktober 2013 op het CAOP een inleiding over werken voor de publieke zaak, de (onderzoeks-)agenda van het SCP en de positie van beleidsadviseurs als het SCP in het publieke domein voor hoogleraren van de Leidse rechtenfaculteit. Samen met Bekker zette ik ter inleiding uiteen waar de leerstoelhouders op de Albeda Leerstoel zich op richten.

Activiteiten prof.mr. R. Bekker

Onderwijs

Aan de Juridische faculteit gaf ik jaarlijks circa vier colleges van twee uur in het Bachelors keuzevak Arbeidsverhoudingen in de publieke sector, samen met collega Barentsen. Bij Bestuurskunde gaf ik per jaar twee blokken van tien colleges van drie uur in de Engelstalige Masters. Ik heb regelmatig (2 a 3 keer per jaar) deel uitgemaakt van een promotiecommissie.

Vanuit mijn functie werd ik ook regelmatig gevraagd voor het geven van gastcolleges aan andere universiteiten alsook voor het deelnemen aan adviesraden of begeleidingsgroepen (bijvoorbeeld van het IPSE-onderzoek naar arbeidsproductiviteit).

Politiek

Bijzonder was ook dat ik door zowel de Eerste als door de Tweede Kamer gehoord ben over vraagstukken op het gebied van de arbeidsverhoudingen: de privatiseringen en verzelfstandigingen (Eerste Kamer) en de normalisatie van de ambtelijke rechtspositie (Tweede Kamer).

Publicaties

Ik heb regelmatig gepubliceerd, zowel artikelen als mijn bijdragen in mijn 'Helicopterview'. Gepubliceerd is mijn boek 'Marathonlopers' over een tot nu toe tamelijk onderbelicht onderwerp: topambtenaren. In 2013 ben ik gestart met een vervolg op dit thema.

Een actieve rol heb ik gespeeld als eindredacteur van de twee Staten van de Ambtelijke Dienst (2011 en 2013).

Media

Ik ben vaak geraadpleegd door journalisten over actuele zaken, zij het dat daarbij ook mijn verleden als topambtenaar een factor was.

EU en OECD

Door de EU ben ik gevraagd om zitting te nemen in de benoemingscommissie voor het EU Ambtenaren Gerechtshof. De OECD heeft mij gevraagd op te treden als *peer reviewer* voor een aantal landenexamens: Polen, Estland, Finland.

Congressen

Als spreker heb ik opgetreden op een aantal nationale en internationale congressen, zoals een IfG-seminar, een OECD-conferentie over *public reform* en de COCOPS-conferentie over hetzelfde onderwerp.

Bijeenkomsten leerstoelen

Gezamenlijk met college Barentsen heb ik een aantal lunchcolleges, expertmeetingen en een jaarcongres verzorgd.

